

Amerikagangers uit Vlaanderen

In de jaren vijftig zijn ook uit Vlaanderen een aantal werkers/opleiders naar de Verenigde Staten getrokken. Anders dan in Nederland hebben we daar eigenlijk bijzonder weinig neerslag van.

Redenen?

- minder gemakkelijk schrijven, geen traditie – alleen een universitaire praktijk of publicaties vanuit de traditionele sociale bewegingen;
- pragmatisme van Vlaamse werkers
- nog doorwegen van Franse intellectuele cultuur?
- de topmensen gingen – geen tijd voor publicatie?
- geen specifieke tijdschriften om in te publiceren;
- pragmatische opstelling: de verwerking van opgenomen kennis voor het onderwijs;
- de ontvankelijkheid van het werkveld: ingebed in de zuilen was het 'werkveld' of de organisaties waarin het sociaal werk gebeurde, niet methodiek-minded voor externe opvattingen en benaderingen;
- gepubliceerd in Nederland: zie archief TMW
- beschikbaarheid van hetzelfde materiaal via de Nederlandse Amerikagangers

Ook niet alle Nederlandse Amerikagangers publiceerden behalve in het speciaal nummer TMW sept.'50. Het rijtje volgens Kamphuis (p.139) "de dames J. Alten, J. Akkerhuys, J.K. Bakker, W. Bruyel, A. Eysvogel, E. van Hille, J. van Houten en N. Ongerboer en de heer J.F. de Jongh

Social casework

Wie?

Miet Langenakens	Ipsoc – Kortrijk Volgens Jo Beddeleem zeker in Amerika geweest Bronnen?
Maria Baers (*)	→ reis Maria Baers naar Amerika en Zuid-Amerika (1946-1956) Bron: Archief Christelijke sociale vrouwenwerken (CSVW) – Kadoc – 239-257
Camille Paelinck	Katholiek vormingscentrum voor Maatschappelijk Werk Gent De Pintelaan 329 9000 Gent Jarenlang optiecoördinator medisch maatschappelijk werk (was ooit een aparte optie aan onze hogeschool) en later maatschappelijk werk. Ervaring als maatsch werker bij de sociale dienst van het Belgisch Leger in Duitsland.
Elvire Lenssens	Tiensestraat 85 bus 31 3000 Leuven volgde de Voortgezette Opleiding in Nijmegen
Paule Coulier	paule.coulier@skynet.be - Moerkerksesteenweg 162 bus 4, 8310 Sint Kruis Brugge, volgde eveneens Voortgezette Opleiding in Nijmegen en was jarenlang als praktijklector en supervisor verbonden aan de hogeschool.

2^e generatie

Liliane Trienpont (**)	Prins Boudewijnlaan 319, bus 9 Edegem Ex-OCMW voorzitter
Nijs	

n Heverlee

De draad van het casework weer opgenomen?

Nov. 2002

http://www.presentie.nl/site/index2.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=63&Itemid=5

Bij deze enkele gegevens over memorabele collega's van de hogeschool:

- Mevr. Elvire Lenssens (tante van minister Jan Lenssens) : Tiensestraat 85 bus 31 3000 Leuven

Zij volgde de Voortgezette Opleiding in Nijmegen en maakte daar kennis met het social casework. Het is een zeer pientere en kritische dame.

- Mevr. Camille Paelinck - De Pintelaan 329 9000 Gent

Jarenlang optiecoördinator medisch maatschappelijk werk (was ooit een aparte optie aan onze hogeschool) en later maatschappelijk werk. Ervaring als maatsch werker bij de sociale dienst van het Belgisch Leger in Duitsland.

- Mevr. Paule Coulier - paule.coulier@skynet.be - Moerkerksesteenweg 162 bus 4, 8310 Sint Kruis Brugge, volgde eveneens Voortgezette Opleiding in Nijmegen en was jarenlang als praktijklector en supervisor verbonden aan de hogeschool. Paule heeft regelmatig contact met Nora De Jonge - pionier van het Sociaal Centrum in Kortrijk en docent social casework in de jaren 70 aan onze hogeschool. nora.dejonghe@scarlet.be
<<mailto:hogeschool.?nora.dejonghe@scarlet.be>>

- Dr Jan Fleurbaey schreef de historiek van onze hogeschool met een uiterste precisie (als jurist) en raadpleegde hiervoor een hoop archieven.

- adres: Hartmannlaan 14, 9040 Sint Amandsberg. janfleurbaey@skynet.be

Verder denk ik nog aan collega's uit andere hogescholen:

- Mevr Els Van Saene : methodiekdocent hogeschool (toen nog) Poststraat Brussel - woont in Roosdaal Pamel en is momenteel verbonden aan het Centrum voor EThiek en Zingeving.

- **Mevr. Mia Semer: directrice stedelijke sociale school Antwerpen - woonde op de Fruithoflaan in Wilrijk.**

En verder nog een opmerkelijke oudstudente van onze hogeschool

Mevr. Christine Geerinck-Vercammen die als eerste maatschappelijk werker promoveerde aan de Universiteit in Leiden in 1998. Woont nu terug in

Vlaanderen: Booischotsebaan 90, 2820 Rijmenam - tel 0473 422692

Als ik me nog adressen of namen herinner, dan geef ik een seintje.

Succes gewenst, collega, met dit nobele initiatief.

Hilde Vlaeminck

(*) in de mémoires van Marie Kamphuis, Kijken in de spiegel van het verleden (versie 2007) vinden we op p. 120 volgend verhaal dat te situeren valt in New York, 1947.

“Het International House lag vlakbij de wijk Harlem. Hoewel mij gezegd was dat het daar gevaarlijk was, deed ik er altijd mijn boodschappen, de mensen waren heel vriendelijk. Destijds speelde daar de befaamde geschiedenis van de neger die zichzelf God noemde, Father Divine, en een hele gemeente om zich vergaard had. Wij Europeanen vonden dat typisch Amerikaans en wilden daar wel eens een godsdienstoefening meemaken. Dus begaven we ons gevierden, behalve de schrijfster dezes een Noorse en **een Belgische**, terwijl we een man uit India gevraagd hadden mee te gaan omdat we niet zeker waren of het wel verstandig was om ons als drie vrouwen in het hartje van Harlem te begeven, naar het gebouw waar de groep gevestigd was en zijn diensten hield.”

Baers

Senator Maria Baers, vertegenwoordigster van de Christelijke Sociale Vrouwenwerken, van de KAV, van de Hulp aan Arbeiders in den Vreemde (HAV), van de Dienst aan Gezinnen door Oorlog geteisterd (DGOG),... speelde een vooraanstaande rol in de Tweede Wereldoorlog. Via allerlei organisaties trachtte ze de Belgische bevolking zoveel mogelijk te helpen. Daartoe zette ze stappen bij de kerkelijke overheid, het Belgische bestuur en stond ze in contact met de *Militärverwaltung*. Wanneer de verplichte tewerkstelling in Duitsland werd afgekondigd, deed ze al het mogelijke om deze maatregel op te schorten of om minstens zoveel mogelijk vrijstellingen te bekomen. Aanvankelijk slaagde ze erin de minimumleeftijd voor vrouwen die in aanmerking kwamen voor deportatie van 21 jaar naar 24 jaar op te trekken. In maart 1943 kreeg ze officieel gedaan dat vrouwen van verplichte arbeid in Duitsland werden vrijgesteld.

In het archief van het ASCSVW vinden we vele brieven die Baers heeft geschreven naar de *Militärverwaltung*, naar kardinaal Van Roey, naar de Secretarissen-generaal, de patroons, Dankzij die brieven kunnen we ons een beeld vormen van de argumenten die Baers en anderen bovenhaalden om toegevingen van de Duitsers te krijgen i.v.m. de deportaties. Het is heel interessant om te zien hoe ze inspeelde op de gehuwde-moeder-aan-de-haard-ideologie, een discours dat trouwens niet typisch nazistisch was, maar ook hier als ideaal werd beschouwd, om de dwangarbeid voor de vrouwen te stoppen. Hoofdzakelijk aan de hand van deze brieven hebben we de vele stappen van Baers' kruistocht tegen de dwangarbeid bestudeerd.

Bron: Nazi-ideologie en verplichte tewerkstelling van Belgische vrouwen in de Tweede Wereldoorlog: een confrontatie. (Gerd Van der Auwera)
http://www.ethesis.net/vrouwen_woll/vrouwen_woll_inleiding.htm#5.%20De%20Tweede%20Wereldoorlog

<http://www.schoonselhof.be/2fredegandus/baers2.html> (graf Maria Baers)

Titel:	Louise Van den Plas, Maria Baers : een eigen engagement in de vrouwenbeweging / D. Keymolen ... [et al.]
Auteur(s):	Christens, Ria Keymolen, Denise Munter, Agnes De
Uitgave:	Leuven : Vrouw en Opvoeding, 1989. - 45 p. : ill.
Annotatie(s):	Catalogus bij de tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek van de K.U.Leuven (9 dec 1989 - 26 jan 1990)
Thema('s):	Vrouwenbeweging België
Trefwoorden:	confessionele vrouwenbeweging tentoonstellingscatalogus biografische gegevens België 20e eeuw Baers, Maria Plas, Louise Van den
Ligplaats:	A/A136/HER
Ter beschikking in:	[NL]

URL om te verwijzen naar deze pagina: <http://db.amazone.be/catalogus/511592>

(**) Liliane (Trienpont) werd in 1933 geboren in Sint Niklaas uit ouders die beiden uit de textielwereld kwamen. Nog voor WO2 verhuisde de familie naar Antwerpen. Na haar studies maatschappelijke assistente werd ze onmiddellijk aangenomen bij de Sociale Dienst van het leger. Vol trots vertelt zij nog graag verhalen over de indruk die zij en haar collega's maakten met hun uniform.

In 1966 besliste zij om verder te studeren.

In 1968 behaalden ze een "Master of Social Work" aan Tulane University in New Orleans. http://www.tulane.edu/~tssw/New_TSSW/index.html

The Tulane School of Social Work draws its strength from our rich tradition - almost nine decades of effective **clinical training and powerful community work**. As the fifth oldest School of Social Work in the country, our heritage dictates excellence and our vision embraces 21st century progress

Van bij haar terugkeer uit de USA werd ze lid van de CVP en raakte ze in de ban van de politiek. In 1975 verhuisde ze met dochter en zoon naar Edegem. In 1978 werd zij gecontacteerd door Rika Steyaert, toenmalig minister van Welzijnzorg. Liliane was - als een van de eerste vrouwen op een kabinet - gedurende tien jaar adviseur voor Rika Steyaert. Eind jaren tachtig werd zij directeur bij Kind en Gezin en wat later ook voorzitter van het Edegemse OCMW.

Ze is lang voorzitter geweest van Amazone, centrum dat in '95 werd opgericht door Miet Smet, als nationaal trefcentrum voor vrouwen en vrouwenorganisaties. Met Miet Smet en een gezelschap van nog meer kleurrijke vrouwen gaat Liliane nog regelmatig op reis. Het is dan altijd lachen, gieren, brullen ...

Tot 2005 was ze voorzitter van De Terp en nog steeds is Liliane voorzitter van Sociale Familiezorg. Hier vergeten wij vast nog een aantal raden waar zij mee in het bestuur zit.

Zij is iemand die voor een ander de wereld kan verzetten, iedereen hulp zal bieden, maar zichzelf wegcijfert. Heel veel werk, voor iedereen paraat staan, aandacht, liefde en zorg voor haar kids, heeft wel voor menig gezondheidsprobleem gezorgd:

hartinfarcten, bypassen, diabetes, nieuwe heupen, ...

Informatie ... op de hoogte blijven van al wat er in de wereld reilt en zeilt, is voor haar erg belangrijk. Ze kan geen krant of magazine wegslijten vooraleer die gelezen is.

Liliane is iemand die steeds een tafel vol papier in de buurt heeft. Een hele wijze vrouw op alle vlakken. Zij is steeds erg efficiënt geweest: twee jobs waar ze in uitblonk, prima geregeld huishouden en alle dagen vers én lekker eten op tafel.

Nu verloopt het leven veel rustiger en neemt ze voor alles haar tijd. Als OCMW-raadslid blijft ze haar collega's echter met raad en daad bijstaan en wij hopen daar nog lang van te mogen genieten.

Bron: Zwart op wit, negende jaargang, nummer 2 juni - juli - augustus 2007 driemaandelijks tijdschrift van, voor en door de christelijke arbeidersbeweging [www.acwantwerpen.be](http://regio.acw.be/antwerpen/leeszaal/PN%20juni07/2007%20-)<http://regio.acw.be/antwerpen/leeszaal/PN%20juni07/2007%20->

[%2006%20Edegem.pdf](#)